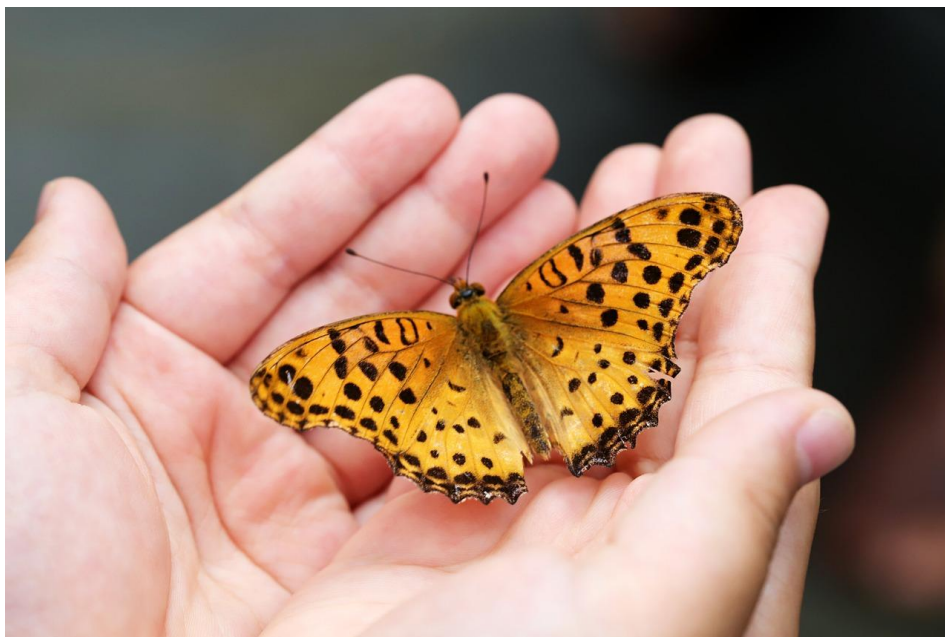

HANDLINGSPLAN MOT VOLD I NÆRE RELASJONER 2025-2029

Vedtatt av kommunestyret 22.05.25

Innholdsfortegnelse

Forord	2
1 Mål og tiltak	2
2. Hva er vold?	3
2.1 Ulike typer vold	3
2.2 Utsatte grupper	4
2.3 Spesielt utsatte grupper	4
2.3 Voldsutøveren	6
3. Tegn og signaler	6
4. Hva er mitt ansvar og hva kan jeg gjøre?	7
Avvergingsplikt	7
Meldeplikt	8
Taushetsplikt	8
5. Hjelpetilbud i din kommune	8
6. Lover, kilder og lenker	11
6.1 Lover	12
6.2 Sentrale føringer og faglige anbefalinger	12
7. Tiltakskort	14
Vedlegg	14

Forord

Målet med denne handlingsplanen er å sette søkelys i nære relasjoner og å sikre nødvendig og koordinert hjelp. Handlingsplanen skal være et verktøy for å styrke evnen til å forebygge, avdekke og avverge vold i nære relasjoner. Den tar utgangspunkt i nasjonale føringer og skal gi felles retning for kommunens arbeid mot vold i nære relasjoner.

Planen omfatter alle innbyggere i Evenes kommune, både barn, unge, voksne og eldre. Handlingsplanen legger direkte føringer for hvordan kommunens menneskeorienterte tjenester utøver sin praksis, men er også utarbeidet som et verktøy for kommunenes innbyggere.

Planen er utarbeidet av en interkommunal arbeidsgruppe med representanter fra Evenes, Narvik, Gratangen og Lavangen kommuner, samt Narvik og omegn krisesenter som er vårt felles krisesenter. Planen er etter arbeidsgruppens arbeid tilpasset Evenes kommune.

1 Mål og tiltak

Det er utarbeidet tre hovedmål i handlingsplanen. Det er lagt vekt på tidlig identifikasjon, økt handlingskompetanse og tilgjengelige hjelpetilbud. Videre er det viktig å bedre samarbeidsrutinene i egen kommune, og med våre eksterne samarbeidspartnere. Tiltakene er ment for å sikre at både ansatte og befolkningen i kommunen er kjent med tematikken, og dermed kan bidra til tidlig identifisering, forebygging, rask og riktig handling.

Overordnet mål

Redusere og forebygge vold i nære relasjoner.

Redusere antall personer utsatt for vold i nære relasjoner gjennom målrettede tiltak og økt handlingskompetanse i kommunale tjenester og lokalsamfunn.

Mål

- Avdekke flest mulig, tidligst mulig
- Håndtere bekymringer riktig
- Tilby riktig hjelpetilbud

Tiltak

- Heve kompetanse i tidlig identifikasjon hos ansatte og befolkningen i kommunen
- Heve handlingskompetansen hos ansatte og befolkningen i kommunen

- Utarbeide tiltakskort for håndtering
- Utarbeide flytskjema
- Publisere og gjøre handlingsplanen tilgjengelig for kommunens innbyggere

2. Hva er vold?

Verdens helseorganisasjon (WHO) definerer vold som forsettlig bruk, eller trussel om bruk av fysisk makt eller tvang, rettet mot en selv, andre enkeltpersoner eller en gruppe, som enten resulterer i, eller har høy sannsynlighet for å resultere i, død, fysisk eller psykisk skade, eller mangelfull utvikling.

Vold kan også defineres som «*enhver handling rettet mot en annen person, som gjennom at denne handlingen skader, smerter, skremmer eller krenker, får denne personen til å gjøre noe mot sin vilje eller slutte å gjøre noe den vil*» (Isdal 2000).

2.1 Vold i nære relasjoner

Vold i nære relasjoner handler om vold der voldsutøver og voldsutsatt er knyttet til hverandre ved nære familiebånd, står i et avhengighetsforhold til hverandre, eller på annen måte betyr mye for hverandre i hverdagen.

2.2 Ulike typer vold

Det finnes ulike former for vold. Her er voldshandlinger sortert etter definisjon og kategori. Listen er ikke fullstendig, men gir en oversikt over de vanligste formene for vold.

Fysisk vold - Vold som innebærer fysisk kontakt. For eksempel slag, spark, risting, dytting, fastholding, biting, lugging, kloring og innesperring.

Psykisk vold – Bruk av ord, stemme, handling eller mangel på handling, som truer, krenker, skader eller kontrollerer en annen. For eksempel uttalelser som «Du er udugelig» og «Ingen bryr deg om deg», «Jeg skal drepe deg».

Seksuell vold – Seksuell krenking mot en persons vilje eller mot en som ikke er i stand til å samtykke. For eksempel seksuell trakassering, voldtekt og incest.

Materiell vold – Ødelegging av gjenstander. For eksempel knusing av vindu, kasting av ting i gulvet, slag i veggen, ødeleggelse av gjenstander som betyr noe for en annen

Økonomisk vold – Kontroll over den voldsutsattes økonomi, der vedkommende forhindres i å ha råderett over egne økonomiske ressurser. For eksempel sperring av bankkort, ødelegge kredittverdighet, hundring av mulighet til å tjene egne penger.

Digital vold – Mobbing, utstøtning, trusler, trakassering, seksuelle overgrep, overvåking og kontroll gjennom digitale medier.

Oppdragervold - Gjentatt eller alvorlig bruk av trusler, tvang, frihetsberøvelse, vold eller andre krenkelser mot barn som del av barneoppdragelsen kalles ofte for oppdragervold.

Latent vold – Frykten og risikoen for at ny vold skal skje. Den utsatte tilpasser atferden for å unngå å bli utsatt for vold.

Negativ sosial kontroll – Kontroll over livet til en annen. For eksempel ved begrensning av sosial kontakt med familie og venner, valg av påkledning, fritidsaktiviteter, tilgang på informasjon

Menneskehandel – Utnytting av en person ved hjelp av trusler, misbruk eller deres sårbare situasjon, med det formål å oppnå økonomisk vinning eller andre fordeler. For eksempel prostitusjon, tvangsarbeid.

Vold mot dyr - Vold og trusler mot dyr kan være en del av volden som skjer i nære relasjoner. Personer som utsettes for vold kan bli truet med at voldsutøveren vil skade familiens dyr dersom de forteller hva de utsettes for.

2.3 Utsatte grupper

Vold i nære relasjoner forekommer i alle samfunnslag og miljøer, og omfattes ikke som noe spesifikt for enkelte grupper. Likevel vil både livssituasjon og bakgrunn ha betydning for utsatthet for vold, og muligheten for å komme seg ut av en relasjon preget av vold. Når vold kommer i tillegg til andre forhold som kan være med på å gjøre livssituasjonen vanskelig, blir enkelte grupper ekstra sårbare. For å kunne forebygge, avdekke og utforme gode hjelpetiltak, er det viktig å identifisere fellestrekk ved utsatte individer og gruppers situasjon og samfunnsmessige posisjon.

2.4 Spesielt utsatte grupper

Barn og unge

Barn som opplever vold i hjemmet befinner seg i en uholdbar omsorgssituasjon, som innebærer en stor risiko for at de blir utrygge, og får redusert helse og livskvalitet også i voksen alder.

Personer med utviklingslingshemming eller nedsatt funksjonsevne

Personer med nedsatt funksjonsevne lever med større utsatthet for vold og overgrep enn andre borgere. En større andel med nedsatt funksjonsevne er avhengig av offentlige tjenester, assistanse og pleie. Slik avhengighet innebærer en betydelig maktforskjell, og dermed også økt sårbarhet.

Eldre

Eldre er en utsatt gruppe av flere årsaker. Det kan være på grunn av fysisk svekkelse, kognitiv svekkelse, sosial isolasjon, avhengighet av andre, manglende kunnskap om hjelpetilbud og økonomisk utnyttelse. Voldsutsatte eldre kontakter i liten grad tjenesteapparatet for hjelp, og vold mot eldre er et skjult samfunnsproblem.

Mennesker med utfordringer knyttet til psykisk helse og/eller rus

Mennesker med rus- og/ eller psykiske problemer og lidelser kan i bestemte sammenhenger og sårbare situasjoner være særlig utsatt for vold. Pårørende til mennesker med rusproblemer kan ha større risiko for å bli utsatt for vold.

Innvandrere og flyktninger

Innvandrere og flyktnings livssituasjon og posisjon i samfunnet kan gjøre dem ekstra sårbare. Sosial isolasjon og manglende sosial integrering som følge av dette kan øke risikoen for at volden får fortsette og tilta, uten at andre kan bidra til å stoppe den.

Mennesker med minoritetsbakgrunn

Kulturell betinget vold som oppdragervold og kjønnslemlestelse er særskilte fenomen i enkelte minoritetsfamilier. Æresrelatert vold kan forekomme i alle kulturer, men er mest utbredt der hensynet til familien står over hensynet til individet. Eksempelvis når familiens ære er knyttet opp mot kulturelle- og tradisjonelle normer som skal overholdes for å opprettholde familiens omdømme i andres øyne.

Mennesker med tilknytning til lukkede samfunn

Gruppe eller fellesskap som aktivt distanserer seg fra storsamfunnet. Dette kan være religiøse trossamfunn, ordener eller ideologiske bevegelser. Slike samfunn kan ofte forsterke kontroll og isolasjon, noe som kan gjøre det vanskeligere for individet å søke hjelp eller komme i kontakt med støtte fra utenforstående aktører.

[Her kan du lese mer om mennesker med tilknytning til lukkede samfunn](#)

Samisk befolkning

Blant denne folkegruppen kan det eksistere særlige utfordringer, blant annet på grunn av manglende tillit til hjelpeapparat og politi, samt manglende samisk språk og kulturkompetanse i hjelpeapparatet. Frykten for å stigmatisere den samiske befolkningen kan bidra til at utsatte tier om vold og overgrep. Videre kan idealet om å være en sterk og ansvarlig samisk kvinne eller mann fungere som en barriere mot å søke hjelp

LHBTIQ-personer (Lesbiske, homofile, bifile, transpersoner)

LHBTIQ+ personer opplever i større grad enn den øvrige befolkningen å bli utsatt for nedsettende og hatefulle ytringer. Barn og unge kan ha høyere risiko for å oppleve oppdragervold på bakgrunn av utfordringer med å akseptere deres identitet. Frykt for stigma i samfunnet generelt kan videre gjøre det vanskeligere for denne gruppen mennesker å søke hjelp.

2.5 Voldsutøveren

Personer som utøver vold i nære relasjoner kan komme fra alle typer familie- og parforhold, etniske forhold og sosiale lag, uavhengig av kjønn og alder.

Den som utøver vold er ikke alltid bevisst på at det personen gjør regnes som vold, og har alvorlige konsekvenser for den psykiske og fysiske helsen til den som utsettes. Andre er svært klar over alvorsgraden i det de gjør, men har av ulike årsaker vansker med å få til å slutte.

Mange kan oppleve mye skam og ha vansker med å håndtere egne følelser. Ikke sjelden er de som utøver vold selv blitt utsatt for vold tidligere i livet. Den som utøver volden er selv ansvarlig for sine handlinger, men helse- og omsorgspersonell er viktige støttespillere i å hjelpe ham/henne til å ta ansvar for å endre sin voldsatferd.

Du finner mer informasjon her: [Dinutvei.no](https://dinutvei.no) er en nasjonal veiviser til hjelpetilbud, informasjon og kunnskap om vold i nære relasjoner, voldtekt og andre seksuelle overgrep.

3. Tegn og signaler

Det finnes en rekke ulike symptomer og tegn på at noen blir utsatt for vold i nære relasjoner og det kan være vanskelig å vite hva man skal se etter. Tegn som kan gi mistanke om at det foregår vold kan også skyldes andre forhold i en persons eller i en families liv.

Tegn på at noen kan være utsatt for vold eller overgrep kan være

- ❖ Fysiske tegn som hevelser, blåmerker, rift, kutt eller arr, bitemerker, skader på øre, nese hals og øye, skjelettskader/brudd/ hodeskader, livløshetsanfall, feilmedisinering og forgiftning.
- ❖ Følelsesmessige reaksjoner, angst, depresjon
- ❖ Uvanlige reaksjoner på hendelser eller personer
- ❖ Problemer med intimitet og nærhet
- ❖ Destruktiv eller grenseoverskridende atferd, reguleringsvansker
- ❖ Seksualisert atferd
- ❖ Ferdighetstap

- ❖ Endret bruk av sosiale medier
- ❖ Selvskading og selvmordsforsøk
- ❖ Rusmiddelproblemer
- ❖ Psykosomatiske tegn, som magesmerter, hodepine, svimmelhet, spiseforstyrrelser, enurese/enkoprese, utmattelse, hjertebank og så videre.

Personer, enten det er barn, voksne eller eldre, kan ha forskjellige og varierende reaksjoner og symptomer. Noen kan skjule for omverden hva de er utsatt for, og andre kan vise symptomer som kommer enten akutt eller gradvis.

Hos **barn** bør man være oppmerksom på skader som ikke kan forklares. Symptomer kan være diffuse og barnas signal vage. Barn kan uttrykke at noe er galt på en måte som er utydelig for voksne. Atferdsendringer kan ofte være et tegn på at noe er galt, og bør ikke bortforklares ved at barn er «vanskelige». Husk at barn ikke er vanskelige, de har det vanskelig. De vanligste symptomene er at barnet viser eller forteller om fysiske smerter, vondt i magen eller hodet, søvnproblemer, tristhet, utagering eller konsentrasjonsvansker. Disse tegnene er helt generelle indikatorer på at barn ikke har det bra, og at det er noe i livet som er en belastning. Tegn hos barn kan være ulike etter hvilken type vold de er utsatt for. Oppdragervold kan eksempelvis typisk gi noen symptomer, mens seksuell vold kan gi andre.

Voksne kan vise symptomer på mange måter. Noen opplever å ha lav selvtillit, spiseforstyrrelser, angst og depresjoner og bli sosial tilbaketrunket. Personer som blir utsatt for partnervold kan utvikle kroniske fysiske og emosjonelle symptomer.

Det kan være vanskelig å avdekke overgrep mot **eldre**, fordi de kan være mer isolerte og mindre synlig for resten av samfunnet. Normale aldersforandringer kan skjule eller forveksles med skader som skyldes vold. En eldre person er ofte lojal mot overgriper, og vil beskytte overgriperen.

Her kan du lese mer om risikofaktorer og tegn: [Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress](#)

4. Hva er mitt ansvar og hva kan jeg gjøre?

Alle i Norge har avvergingsplikt. Vi har plikt til å avverge alvorlige lovbrudd som drap, voldtekt, vold i nære relasjoner og seksuelle overgrep mot barn. Om det ikke er trygt for deg å gripe inn, har du likevel plikt til å varsle politiet. Husk at avvergingsplikten alltid går foran taushetsplikten!

Du finner mer informasjon her: [Om avvergingsplikten – plikt.no](#)

Avvergingsplikt

Alle har en plikt til å forhindre at straffbare handlinger skjer. Avvergeplikten gjelder for alle til enhver tid, og opphever eventuell taushetsplikt. Se Straffelovens § 196.

Du kan avverge ved å varsle lokalt politi eller barnevernstjenesten. Er det akutt fare for liv og helse, skal du umiddelbart ringe politiet på tlf 112. Unnlater du å avverge, kan du straffes med bot eller fengsel inntil ett år. En rekke yrkesutøvere med profesjonsbestemt taushetsplikt og offentlige myndigheter har plikt til å gi opplysninger til barnevernet når det er grunn til å tro at et barn blir utsatt for mishandling, andre former for alvorlig omsorgssvikt eller når barn viser vedvarende alvorlige atferdsvansker.

Meldeplikt

Alle som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan, eller er underlagt lov som regulerer dette, har selvstendig og personlig ansvar for å melde til barneverntjenesten dersom du mistenker at barn utsettes for eller er vitne til vold. Meldeplikten til barnevernet inntreffer når du har grunn til å tro at et barn blir mishandlet hjemme eller utsatt for andre former for omsorgssvikt, eller når et barn har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker. Du har opplysningsplikt hvis barnevernet ber om opplysninger i en sak hvor de har mistanke om omsorgssvikt, fysisk mishandling, seksuelle overgrep mm. Se Opplæringsloven § 15-3 og Barnehageloven § 22.

Taushetsplikt

Alle som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan har taushetsplikt etter forvaltningsloven §13. Dette innebærer at taushetsplikten skal overholdes med mindre det foreligger forhold som gjør at taushetsplikten skal vike. Da vil enten opplysningsplikt, meldeplikt eller avvergeplikt være gjeldende. Helsepersonelloven § 21 sier at helsepersonell skal hindre at andre får tilgang eller kjennskap til opplysninger om folks legems- eller sykdomsforhold eller andre personlige forhold som de får vite om i egenskap av å være helsepersonell. Barnevernstjenestens taushetsplikt følger av barnevernloven § 6-7 første ledd og pålegger enhver som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan eller institusjon etter barnevernloven taushetsplikt etter forvaltningsloven §13-13e. Etter barnevernloven §6-7 andre ledd utvides taushetspliktens område ytterligere i forhold til forvaltningsloven. Tilsvarende henvisning finnes også i barnehageloven §20 og 22. Lov om sosiale tjenester i NAV §44 og opplæringsloven §15-1. Helsepersonellens taushetsplikt følger av helsepersonelloven §21. Opplysningsplikten følger av helsepersonelloven §15-3 og barnehageloven §22.

5. Hjelpetilbud i din kommune

Alle ansatte i alle tjenester har ansvar for å forebygge, avdekke og stoppe vold.

De kommunale hjelpetjenestene skal bidra til at den voldsutsatte, voldsutøver og andre berørte får et tilrettelagt og helhetlig hjelpetilbud.

Under finner du oversikt over hjelpetilbud i Evenes kommune. Du finner både spesifikke tilbud i din kommune, samt interkommunale - og nasjonale hjelpetiltak.

Hjelpetilbud	Beskrivelse	Kontaktinformasjon
Evenes kommune	Du kan ringe kommunen å få råd om hvem du kan ta kontakt med hvis du er usikker.	Sentralbord tlf 76 98 15 00 Åpningstider: Mandag - fredag fra kl 10:00 – 14:00
Jordmortjenesten	Jordmor kan hjelpe den gravide hjelpe og forberede dem på foreldrerollen. Jordmor spør alltid om den gravides erfaringer med vold, og henviser videre ved behov.	Jordmor i Evenes og Tjeldsund tlf 902 15 520
Helsestasjon	På helsestasjonen kan du få hjelp og veiledning fra helsesykepleier og lege. Helsesykepleier kan henvise deg videre til kommunepsykolog ved behov.	Helsesykepleier Tlf 48 21 80 60
Skolehelsetjenesten	Barn kan snakke med helsesykepleier på skolen om egne erfaringer med vold og overgrep. Helsesykepleier henviser videre ved behov.	Helsesykepleier tlf 48 21 80 60
Barnevern	Barnevernstjenesten skal ta vare på utsatte barn og sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid	Barnevernstjenesten tlf 76 91 34 16 Åpningstider: Mandag - fredag fra kl. 08:00 - 15:30.
Akuttberedskapsvakt - barnevern	Akuttberedskapsvakten skal hjelpe barn som har behov for øyeblikkelig hjelp fra barnevernet i akutte krisesituasjoner.	Akuttberedskapstelefon tlf 909 84 500 Åpningstider: Alle dager fra kl. 15.30 til 08.00, samt lørdager, søndager og helligdager hele døgnet.
Fastlegen din	Fastlegen kan være en god samtalepartner og har erfaring i å møte mennesker som har det vanskelig. Oppgavene til fastlegen er å hjelpe pasienter med kroppslige eller fysiske sykdommer, psykisk helse og rus.	Fastlege - helsenorge.no
Legevakt	Akuttmedisinsk hjelp	Legevakt tlf 116 117

		Medisinsk nødtelefon: 113
Kommuneoverlegen	Gi faglige råd til kommunens ledelse om hvordan kommunen bør jobbe med vold i nære relasjoner. Veilede helsepersonell om håndtering av saker som gjelder vold, overgrep eller omsorgssvikt.	Kommuneoverlegen har kontor på ETS medisinske senter Tlf 770 89 565
Psykisk helse og rus	Har du blitt utsatt for vold, voldtekt eller andre seksuelle overgrep og trenger hjelp til å bearbeide det du har opplevd? Alle kommuner har tilbud om psykisk helsehjelp.	tlf 90 85 73 60
Kommunepsykolog	Tilbud om kortvarig behandling av lette og moderate psykiske vansker og lidelser. En samtalepart når livet er vanskelig.	Barn: Kontakt via helsesykepleier tlf 48 21 80 60. Voksne: Kontakt via ETS medisinske senter tlf 770 89 565
Alarmtelefon for barn og unge (landsdekkende)	Landsdekkende alarmtelefon for barn og unge som er åpen når kontorene til barneverntjenesten er stengt. Du kan være anonym dersom du ønsker det.	Tlf 116 111
Statens barnehus	Et tilbud til barn og ungdom som kan ha vært utsatt for, eller vært vitne til vold eller seksuelle overgrep, der det foreligger en politianmeldelse. Kan gi råd og veiledning i anonyme saker.	Statens barnehus Bodø Tlf 48 88 74 64
Politi	Holder orden i samfunnet og hjelper til ved ulykker og farlige situasjoner.	Sentralbord tlf 02800 Nødnummer tlf 112
Familievernkontor	Familievernnet er et offentlig tilbud fra Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) om terapi, rådgivning og veiledning, samt sinnemestring når det er vansker, konflikter eller kriser i familien.	Harstad og Narvik familievernkontor tlf 46 61 56 50. Telefontid fra kl 08:30 - 15:00 Epost: harstad.narvik.familievernkontor@bufetat.no
Krisesenteret	Tilbyr hjelp til mennesker som er utsatt for vold og overgrep. Du kan få hjelp til botilbud, praktisk	Narvik og omegn krisesenter tlf 769 57 339

	hjelp, samtaler og annen tilrettelegging.	Epost: post@narvikkrisesenter.no
Alarmtelefon for barn og unge (landsdekkende)	Landsdekkende alarmtelefon for barn og unge som er åpen når kontorene til barneverntjenesten er stengt. Du kan være anonym dersom du ønsker det	Tlf 116 111
Hjelpelinje for deg som opplever vold eller overgrep i nære relasjoner		Tlf 116 006 Døgnet rundt svartjeneste
Støttesenter for kriminalitetsutsatte	Gir informasjon og veiledning når du vil anmelde, støtter deg hele veien fra politianmeldelse til saken er avgjort. Vitnestøtte og informasjon om voldserstatning.	Telefon tlf 800 40 008
Kompetansesenteret mot negativ sosial kontroll og ørrelatert vold	Nasjonalt tverretattlig fagteam som veileder og tilbyr kompetanseheving for å forebygge, avdekke og sikre riktig hjelp til personer som er utsatt for sosial kontroll og æresrelatert vold	Tlf. 478 090 50 (man-fre kl. 09-15) kompetnaseteamet@bufdir.no
NAV	Økonomisk råd og veiledning om dagligøkonomi, bolig, rettigheter og muligheter, husbankens virkemidler. Generell Opplysning råd og veiledning om muligheter og rettigheter ift. bosituasjon, omsorgssituasjon, arbeidsforhold mm	Nav kontaktsenter: Tlf 55 55 33 33 www.nav.no
NOK	På NOK-sentrene kan du som har vært utsatt for et seksuelt overgrep eller dine pårørende få hjelp.	E-post: kontor@noknorge.no Telefon: 948 14 385 Her finner du ditt nærmest senter: https://noksentrene.no

6. Lover, kilder og lenker

Her finner du en oversikt over lover, faglige anbefalinger, sentrale føringer og nasjonale nettressurser som omhandler vold i nære relasjoner.

6.1 Lover

[Lov om barnehager \(barnehageloven\)](#)

[Lov om barneverntjenester \(Barnevernloven\)](#)

[Lov om barn og foreldre \(barnelova\)](#)

[Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker \(forvaltningsloven\)](#)

[Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. \(helse- og omsorgstjenesteloven\)](#)

[Lov om kommuner og fylkeskommuner \(kommuneloven\)](#)

[Lov om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern \(psykisk helsevernloven\)](#)

[Lov om straff \(straffeloven\)](#)

[Lov om erstatning fra staten for personskade voldt ved straffbar handling m.m. \(voldsoffererstatningsloven\)](#)

[Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd \(offentleglova\)](#)

[Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa \(opplæringslova\)](#)

[Lov om utlendingers adgang til riket og deres opphold her \(utlendingsloven\)](#)

[Lov om kommunale krisesentertilbud \(Krisesenterlova\)](#)

[Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen \(sosialtjenesteloven\)](#)

[Lov om vergemål \(vergemålsloven\)](#)

[Lov om folkehelse \(folkehelseloven\)](#)

6.2 Sentrale føringer og faglige anbefalinger

- [Frihet fra vold – Regjeringens handlingsplan for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner 2021–2024 \(PDF\)](#)
- https://www.regjeringen.no/contentassets/97cdeb59ffd44a9f820d5992d0fab9d5/hpl-an-2014-2017_et-liv-uten-vold.pdf
- [Barndommen komme ikke i reprise - strategi for å bekjempe vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom](#)
- [Våge å se. Våge å spørre. Tørre å handle. Veileder - hjelp ved vold i nære relasjoner. Norsk Krisesenterforbund](#)
- [Kommunale helse- og omsorgstjenesters arbeid med vold i nære relasjoner](#)
- [Opptappingsplan mot vold i nære relasjoner 2017-2021](#)

- [Retten til å bestemme over eget liv. Handlingsplan mot negativ sosial kontroll, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse \(2017-2020\) \(regjeringen.no\)](#)
- [Handlingsplan mot voldtekt 2019–2022 \(regjeringen.no\)](#)
- [FNs verdenserklæring om menneskerettigheter](#)
- [FNs barnekonvensjon - regjeringen.no](#)
- [Istanbul-konvensjonen – Wikipedia](#)
- [Handlingsplan mot tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og alvorlige begrensninger av unges frihet 2013-2016](#)
- [Vold og overgrep mot voksne og eldre – NKVTS – En veileder om vold i nære relasjoner](#)
- [NKVTS – En veileder om vold i nære relasjoner](#)

7. Tiltakskort

Vi har laget tiltakskort som beskriver konkret hvordan den praktiske håndteringen er.

Vedlegg

Tiltakskort

- Hva gjør jeg ved mistanke om vold i nære relasjoner
- Hva gjør jeg ved mistanke om vold og overgrep mot barn
- Hva gjør jeg ved mistanke om vold og overgrep mot eldre